

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-10/13-P

**Název právnické osoby
vykonávající činnost školy:** **Mateřská škola Domažlice, příspěvková organizace**

Sídlo: **Zahradní 471, 344 01 Domažlice**

IČO: **75 006 111**

Identifikátor: **664 000 282**

Právní forma: **příspěvková organizace**

Zastoupená: **ředitelkou Annou Bauerovou**

Zřizovatel: **Město Domažlice**

Místo inspekční činnosti: **Domažlice: Zahradní 471, Benešova 282, Michlova 565,
Palackého 224, Poděbradova 53**

Termín inspekční činnosti: **9., 10., 11., 15. a 16. ledna 2013**

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Mateřskou školou Domažlice, příspěvkovou organizací (dále „škola“) podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Subjekt tvořený spojením původně samostatných mateřských škol (dále „MŠ“) poskytuje předškolní vzdělávání na pěti místech, v různých typech budov i lokalit města Domažlice. Kmenovým pracovištěm je **MŠ Zahradní** s kapacitou 79 dětí, ve které se vzdělávají děti ve třech třídách běžných a jedné speciální, zřízené pro děti s více vadami. V tomto pracovišti je sídlo ředitelství školy. Pedagogickou činnost zde vykonává 8 učitelek včetně ředitelky subjektu a 2 asistentky pedagoga. Čtyřtřídní školou je také pracoviště **MŠ Poděbradova** sídlící v centru města. V této budově byla přestavbou půdních prostor v roce 2010 zvýšena kapacita, která nyní činí 99 dětí. Dvě trojtřídní mateřské školy sídlí v ulicích Benešova a Michlova. Mají odlišné podmínky. Pracoviště **MŠ Michlova** tvoří pavilony umístěné v panelovém sídlišti na okraji města a má kapacitu 84 dětí. Učitelek je zde 6. **MŠ Benešova** má kapacitu jen 55 dětí, je zřízena v patrové vilce a trojtřídní provoz je z prostorových důvodů realizován pouze dopoledne. Odpolední činnosti jsou zajišťovány ve dvou třídách. Pedagogický proces vedou 4 učitelky. Také zde probíhá integrace dítěte s podporou asistenta pedagoga. Pátou školou subjektu je dvojtřídní **MŠ Palackého** s maximálním počtem 55 dětí, které vzdělávají 4 učitelky.

Celková kapacita subjektu 373 dětí je ve školním roce 2012/2013 naplněna, i přes výše zmíněné zvýšení počtu tříd zaznamenává ředitelka každoročně převis žádostí o přijetí.

Od minulé inspekce se částečně zkvalitnily materiálně-technické podmínky vzdělávání. Významnou investiční akcí byla rekonstrukce zahrad všech škol. Zásadně rekonstruovány byly prostory MŠ Poděbradova. V ostatních školách zatím výraznější obnova budov neproběhla a podle podkladů ředitelky školy jejich zanedbaný technický stav způsobuje časté havarijní situace. Dílčí obnovou prošla např. část sociálních zařízení či suterénní prostory v MŠ Zahradní, některé třídy byly vybaveny novým nábytkem, probíhá průběžné doplňování školních pomůcek. Interiéry MŠ jsou barevně vymalovány, což zútlulo vzdělávací prostředí. Přes tato zlepšení přetrvávají některé nedostatky v materiální oblasti, z nichž nejvýraznějším jsou zcela nevhodné palandy určené pro odpočinek dětí, které nesplňují hlediska optimálních rozměrů, bezpečnosti i estetiky. Na nevhodnost paland vzhledem k antropometrickým rozměrům starších dětí poukázovala již inspekce provedená v roce 2004. V MŠ Palackého nebyla navíc řešena ani situace s nevyhovujícím sociálním zařízením, který zaznamenala kontrola okresního hygienika.

Předškolní vzdělávání je realizováno podle pěti školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP PV“), které si každá škola nastavila podle svých podmínek.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Inspekci bylo posuzováno naplňování všech pěti ŠVP PV. Přestože všechny ŠVP PV jsou formálně zpracovány dle zásad Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“), jejich rizikem je nedostatečně rozpracovaný vzdělávací obsah. Z tohoto důvodu nejsou ŠVP PV v souladu s RVP PV. Dalším negativním zjištěním je skutečnost, že navazující třídní vzdělávací programy nejsou učitelkami každoročně aktualizovány dle složení dětí ve třídách. Tím neprokazují postupné naplňování ŠVP PV.

Inspekční hospitace proběhly ve všech pracovištích subjektu, celkem ve 13 třídách včetně třídy speciální. Společným pozitivním jevem zjištěným ve všech školách byla vysoká kvalita spontánních herních činností. Děti při nich prokazovaly zaujetí pro hru, pěkně

partnerské vztahy, otevřeně spolu komunikovaly, hru si dobře rozehrály a byly schopné ji dokončit. Učitelky dopřály hře dostatek časového prostoru, nenásilně ji podporovaly, někdy ji využívaly pro situační učení. Dílčím nedostatkem ranních aktivit byla nevýrazná podpora pitného režimu. I když tekutiny byly vždy k dispozici, děti je většinou spontánně nevyužívaly, pily pouze „na pokyn“ až před odchodem na vycházku. Jen ojediněle byla zjištěna vyvozená potřeba průběžného samostatného pití. Organizace dopoledních činností byla sice plynulá, v některých třídách však hromadně organizované režimové momenty způsobovaly neefektivní prostoje.

Kvalita činností řízených učitelkami se vyznačovala odlišnou úrovní danou rozdílnou progresivitou vzdělávacích postupů. Vynikajících výsledků dosahovaly děti tam, kde se učily prožitkem a činnostmi. V procesech takto vedených dětí prokazovaly vysoký stupeň sociálních a komunikativních dovedností. Tvořivě uplatňovaly své nápady, samostatně se podílely na řešení navozených problémových situací a činnosti dokázaly adekvátně zhodnotit. Vhodný přístup učitelky je podporoval v aktivitě a chuti učit se novým věcem či uplatňovat své znalosti a podílet se o ně s ostatními. Méně výrazně se děti prezentovaly tam, kde byl učitelkami uplatňován vzdělávací styl upřednostňující metodu rozhovoru, s pasivním přijímáním hotových poznatků a pouhým plněním úkolů zadaných pedagogem. Stereotypní organizace a jednotvárné činnosti zde děti nemotivovaly ani neaktivizovaly. Nízká náročnost a minimální diferenciací vzdělávací nabídky vedla nejstarší děti k tomu, že sice rychle splnily úkol, ale brzy ztrácely zájem. Zatímco ve čtyřech třídách s vynikajícími výsledky a v pěti třídách, kde předškolní vzdělávání bylo realizováno na požadované úrovni, byl patrný adekvátní rozvoj osobnosti dětí, ve zbývajících čtyřech třídách nebyla úroveň 5 - 6letých dětí, vzhledem k jednotvárné a jednoduché vzdělávací nabídce patrná. Tato skutečnost vytváří rizika nevyvážené podpory rozvoje dětí, kdy kognitivní oblast je učitelkami přeceňována na úkor cílů postojoých a hodnotových.

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) jsou vzdělávány jednak prostřednictvím individuální integrace s asistentem pedagoga, jednak skupinovou integrací ve speciální třídě. Tři děti integrované v běžných třídách se vzdělávají podle individuálních vzdělávacích plánů (dále „IVP“). Sledovaná činnost asistentek pedagoga byla nenásilně podporující, efektivní a funkční. Úspěšnost individualizace vzdělávání se projevovala herním a pracovním zaujetím dětí. Uplatňované speciálně pedagogické metody podporovaly jejich bezkonfliktní zapojení do společných činností.

Ve speciální třídě se aktuálně vzdělává 6 dětí. Činnost této třídy zajišťuje jedna učitelka v současné době studující obor speciální pedagogiky, jedna učitelka bez odborné specializace a jedna asistentka pedagoga. Chybějící úplná odborná kvalifikace má negativní dopad na úroveň speciálně pedagogické práce s dětmi i vedení dokumentace třídy. IVP, zpracované na pololetí ve spolupráci se školským poradenským zařízením, vycházejí ze speciálně pedagogické diagnostiky. Jsou však velmi obecné, bez podrobnějšího rozpracování na kratší časové úseky. Individuální práce s dětmi není konkretizována ani v třídním vzdělávacím programu. Tento program je připraven na celý školní rok a neodráží aktuální individuální zvláštnosti a potřeby dětí. Z výše zmíněných důvodů nelze objektivně hodnotit posun dítěte vzhledem k jeho možnostem.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

K předškolnímu vzdělávání jsou přijímány děti na základě kritérií, která v souladu se školským zákonem upřednostňují děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je odborně zabezpečena školskými poradenskými zařízeními. Jejich pracovnice mateřskou školu navštěvují, děti vyšetří a stanoví další závěry pro IVP. Pro zkvalitnění spolupráce rodina a škola je zaveden konzultační sešit, do kterého jsou zaznamenávány aktuální informace o dítěti. Rovnost příležitostí ke vzdělávání je zajišťována vedle podpory dětí se SVP také individuální prací s aktuálně 21 dětmi s odloženou povinnou školní docházkou.

Ředitelka splňuje předpoklady pro výkon své funkce, zřizovatelem byla od 1. srpna 2012 nově jmenována na dobu určitou (6 let). Řízení celého subjektu realizuje na základě částečně delegovaných pravomocí. Možnost jmenovat statutárního zástupce nevyužila. Vedením odloučených pracovišť pověřila čtyři vedoucí učitelky, jimž stanovila široké kompetence k zajištění autonomie jednotlivých MŠ. Z provedené inspekční činnosti vyplynula nízká metodická úroveň vedoucích učitelek. Z tohoto důvodu neprobíhá na jednotlivých pracovištích účinná metodická podpora pedagogů, přetrvává slabá úroveň kontrolní a hospitační činnosti. Písemné záznamy z hospitací a z jednání pedagogické rady, která se schází po úsecích jednotlivých MŠ bez přítomnosti ředitelky, neprokazují až na výjimky účinný posun v progresivitě pedagogického procesu. Pravidelné porady vedení se omezují pouze na organizační záležitosti, ojediněle projednávají kvalitu pedagogického procesu a naplňování ŠVP. Absence funkčních a aktualizovaných TVP tolerovaná vedoucími učitelkami nedokládá plánovitou a promyšlenou pedagogickou práci. V důsledku toho některé učitelky pracují v rozporu s RVP PV pouze s výchovnými složkami. Tím není zajištěno integrované vzdělávání a vyvážený rozvoj osobnosti dítěte. Chybějící systematické odborné vedení učitelek je spolu s málo efektivním kontrolním systémem příčinou nejen dosud nesjednoceného pedagogického stylu zjištěného ve většině škol subjektu, ale také liberálního přístupu některých učitelek k plánování a evaluaci. Cílené zvyšování kvality vzdělávacího procesu se opírá jen o vnitřní potřebu a invenci několika pedagogických pracovníků.

Personální podmínky pro naplňování ŠVP PV jsou příznivé v oblasti odborné kvalifikace, plných pracovních úvazků a zajištěním asistentů pedagoga. V posledních letech došlo k omlazení kolektivu, celkem čtyři učitelky si vzdělání doplňují či rozšiřují studiem na vysoké škole. Významně ovšem chybí četnější další vzdělávání pedagogů (dále „DVPP“), kterým by si obnovovali a upevňovali svoji kvalifikaci. Nedostatkem je i skutečnost, že předložený plán DVPP na aktuální školní rok neukládá vzhledem k nedostatku finančních prostředků na vzdělávací semináře ani konkretizované požadavky na samostudium.

Materiální předpoklady umožňují realizaci vzdělávacích programů. Ředitelka zajišťuje průběžnou obnovu fondu hraček, didaktických pomůcek, cvičebního náčiní, výtvarného materiálu a dalších potřeb. V průběhu inspekce bylo patrné efektivní využívání materiálních zdrojů v praxi.

Všechny školní vzdělávací programy uvádějí vedle běžné vzdělávací nabídky rozličné doplňkové aktivity organizované podle podmínek jednotlivých škol. Jedná se o programy sportovní (pravidelné cvičení ve sportovní hale, baseballový turnaj, lyžařská škola,

saunování, plavání), kulturní (návštěvy divadelních představení, muzea, knihovny), společenské (hasičský oddíl Soptíci, spolupráce se seniory, dětským domem Domino). Záznamy v některých třídních knihách však dokládají, že četnost dopoledních mimoškolních aktivit je natolik vysoká, že brání klidné a provázané realizaci zvolených témat.

MŠ Benešova se dlouhodobě úspěšně profiluje příhraniční spoluprací s MŠ v bavorském Ränkamu, která spočívá ve vzájemném setkávání dětí a pedagogů, výměně zkušeností a seznamování se s německým jazykem.

Závěry

Právnícká osoba poskytuje předškolní vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Pro tuto činnost má požadované personální a materiální předpoklady. Administrativně sjednocený subjekt se jen obtížně efektivně řídí. Ředitelka odpovídajícím způsobem zajišťuje organizační zabezpečení chodu právnické organizace, personální a materiální podmínky pro naplňování ŠVP PV a kvalitní vedení povinné dokumentace. Nízkými nároky na plnění povinností vedoucích učitelek se jí však dlouhodobě nedaří zabezpečit kvalitní předškolní vzdělávání všech tříd jednotlivých MŠ. V důsledku toho nenastal od poslední provedené inspekce výrazný posun v úrovni realizovaného pedagogického procesu.

Na základě inspekčního zjištění je třeba:

- a) zpracovat školní vzdělávací programy v souladu s RVP PV a zajistit jejich průkazné naplňování ve všech třídách
- b) důsledně vyžadovat kvalitní kontrolní a metodickou činnost od pověřených vedoucích učitelek
- c) zajistit systematické další vzdělávání všech učitelek

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 31. 8. 2013 požaduje přijetí opatření k odstranění zjištěných rizik včetně zaslání inovovaných školních vzdělávacích programů. Zašlete je na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím e-mailu ivana.kryslova@csicr.cz.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Rozhodnutí o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. ŠMS 6524/10, vydal Krajský úřad Plzeňského kraje s účinností od 1. 9. 2010
2. Zřizovací listina vydaná Městem Domažlice dne 25. června 2003 s účinností od 1. července 2003 včetně Dodatku č. 1 a 2
3. Jmenovací dekret do funkce ředitelky mateřské školy, vydalo Město Domažlice s platností od 1. srpna 2012
4. Statistický výkaz o mateřské škole S1-01 dle stavu k 30. 9. 2012
5. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 dle stavu k 30. 9. 2012
6. Koncepce školy, zpracovala ředitelka ve školním roce 2011/2012
7. Školní vzdělávací programy všech MŠ (5x)
8. Třídní vzdělávací programy hospitovaných tříd
9. Třídní knihy hospitovaných tříd
10. Školní matrika, dokumentace speciální třídy a integrovaných dětí
11. Přehled docházky dětí ve školním roce 2012/2013
12. Školní řády všech MŠ (5x) platné pro školní rok 2012/2013
13. Záznamy z jednání pedagogické rady, zápisy ze schůzek vedení – školní rok 2012/2012, 2012/2013
14. Záznamy kontrolní a hospitační činnosti ředitelky a vedoucích učitelek od roku 2010
15. Plán a přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků od roku 2010
16. Pracovní povinnosti zaměstnanců, rozpis přímé pedagogické práce učitelek
17. Kniha úrazů
18. Personální dokumentace pedagogů - výběr

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Plzni dne 11. února 2013

(razítko)

Mgr. Ivana Krýslová, školní inspektorka

Krýslová v. r.

Bc. Eva Brabcová, školní inspektorka

Brabcová v. r.

Helena Melicharová, pověřená osoba

Melicharová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Domažlicích dne 21. 2. 2013

(razítko)

Anna Bauerová, ředitelka školy

Bauerová v. r.

Připomínky ředitelky školy

11. března 2013

Připomínky nebyly podány.